

POLITECHNIKA OPOLSKA

Wydział Mechaniczny

Katedra Technologii Maszyn i Automatyzacji Produkcji

BHP w laboratorium

**Wybrane przepisy ogólne dotyczące bezpieczeństwa
i higieny pracy w szkołach wyższych.**
Dz. U. nr 37, poz. 209 z dnia 11.03.1998 r.

Rektor jest obowiązany do organizowania szkoleń w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy dla wszystkich pracowników uczelni oraz zapoznawania ich na bieżąco z nowymi przepisami, instrukcjami, wytycznymi i wskazówkami w tym zakresie.

Obowiązkiem rektora jak również organizowanie szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy dla wszystkich studentów rozpoczynających naukę w uczelni.

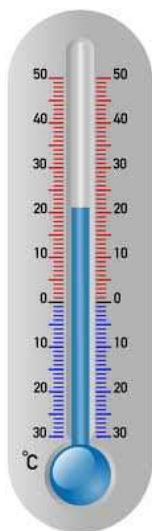

Uczelnia jest obowiązana zapewnić studentom niezbędne środki ochrony indywidualnej w zależności od rodzaju zajęć i specyfiki poszczególnych wydziałów.

W budynkach i pomieszczeniach uczelni, w których wykonywane są badania pilotażowe, eksperymenty chemiczne, fizyczne lub inne mogące stanowić zagrożenie dla życia i zdrowia przebywających w nich ludzi, obowiązuje zachowanie szczególnych środków ostrożności. W uczelniach, które prowadzą badania eksperymentalne, szczegółowe instrukcje prowadzenia tych badań powinny zawierać postanowienia dotyczące zapobiegania zagrożeniu dla zdrowia i życia ludzkiego. Instrukcje te opracowuje kierownik jednostki organizacyjnej prowadzącej badania w porozumieniu z pracownikiem służby bezpieczeństwa i higieny pracy.

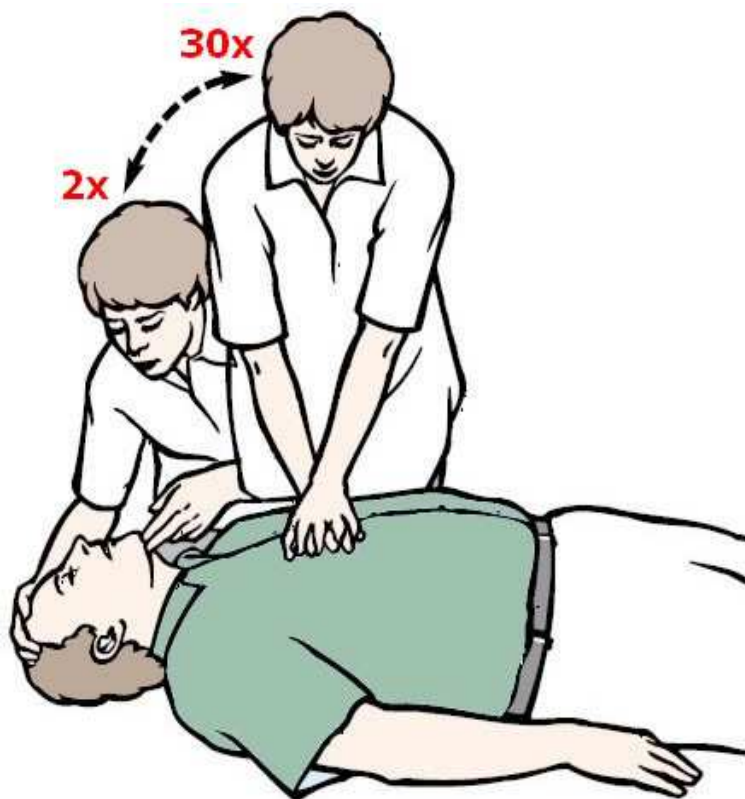

Miejsca pracy oraz pomieszczenia, do których wzbroniony jest dostęp osobom nie zatrudnionym lub studentom, powinny być odpowiednio oznakowane i zabezpieczone przed swobodnym dostępem osób nieuprawnionych.

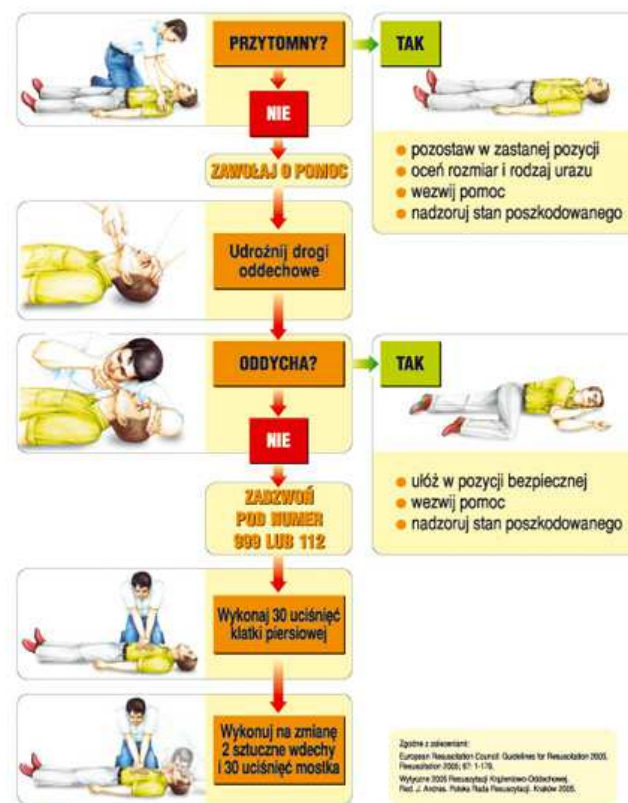

Rektor może czasowo zawiesić zajęcia w uczelni, jeżeli w salach temperatura wynosi poniżej 15°C.

Prowadzący zajęcia w warsztatach, pracowniach specjalistycznych, laboratoriach oraz zajęcia wychowania fizycznego powinni być przeszkoleni w zakresie podstawowych zasad udzielania pierwszej pomocy.

PIERWSZA POMOC W ZAGROŻENIU ŻYCIA U DOROSŁYCH

Zgrybka z zaleceniami:
European Resuscitation Council: Guidelines for Resuscitation 2005.
Polskie Towarzystwo Ratunkowe 2005, 61: 1-178.
Wykazane 2005 Resuscitation Council: Guidelines for Resuscitation 2005.
Prof. J. Anonim: Polska Rada Ratunkowa, Kraków 2005.

W pomieszczeniach uczelni, a w szczególności w warsztatach, laboratoriach, pracowniach specjalistycznych, sekretariatach rektora, dziekana, dyrektora administracyjnego, powinny się znajdować apteczki, wyposażone w niezbędne materiały medyczne, których okres ważności nie upłynął, wraz z instrukcją o zasadach udzielania pierwszej pomocy. Wykorzystane środki i materiały do udzielania pierwszej pomocy powinny być na bieżąco uzupełniane.

Laboratoria, warsztaty, pracownie specjalistyczne

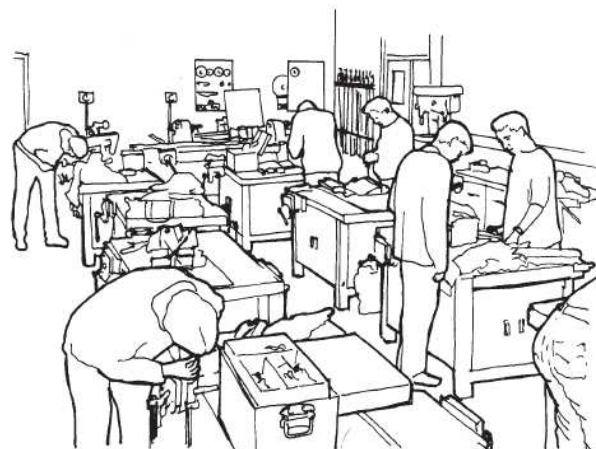
Maszyny i inne urządzenia techniczne czasowo niesprawne, uszkodzone lub pozostające w naprawie powinny być wyraźnie oznakowane i zabezpieczone w sposób uniemożliwiający ich uruchomienie.

**MASZYNA
NIESPRAWNA**

Przy maszynach i innych urządzeniach technicznych powinna być wywieszona w widocznym i dostępnym miejscu instrukcja obsługi, uwzględniająca zasady i przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy

W laboratoriach, warsztatach oraz pracowniach specjalistycznych powinien znajdować się w widocznym i łatwo dostępnym miejscu regulamin porządkowy, określający szczegółowe przepisy i zasady ich użytkowania oraz zasady bezpieczeństwa i higieny pracy.

Prowadzący zajęcia jest obowiązany do sprawdzenia przed rozpoczęciem zajęć i dopuszczeniem do nich studentów, czy stan techniczny maszyn i urządzeń oraz instalacji elektrycznej, ogólny stan laboratorium lub pracowni specjalistycznej nie stwarza zagrożenia dla życia i zdrowia studentów.

Prowadzący zajęcia jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo studentów w trakcie prowadzonych zajęć.

Niedopuszczalne jest prowadzenie zajęć w uczelni bez nadzoru pracownika lub innej osoby prowadzącej zajęcia, posiadającej odpowiednie przygotowanie gwarantujące przeprowadzenie zajęć zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.

Niedozwolone jest dopuszczanie studentów do zajęć przy maszynach i innych urządzeniach technicznych, a także do zajęć w laboratoriach i pracowniach specjalistycznych, bez uprzedniego zaznajomienia ich z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz obowiązującym regulaminem porządkowym. Do zaznajomienia studentów z tymi przepisami i zasadami jest obowiązany prowadzący zajęcia.

Wszelkie materiały niebezpieczne, mogące stanowić zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi, powinny być wyraźnie oznakowane, przechowywane w zamkniętych pomieszczeniach i miejscach do tego celu przystosowanych, w opakowaniach chroniących przed ich szkodliwym lub niebezpiecznym działaniem.

Ogólne przepisy BHP obowiązujące studentów przy wykonywaniu ćwiczeń i prac doświadczalnych w laboratorium

1. Studenci zobowiązani są do zapoznania się z niniejszymi przepisami BHP przed przystąpieniem do wykonywania ćwiczeń.
2. Studenci przystępują do ćwiczenia w stanie psychofizycznym zapewniającym bezpieczne wykonywanie ćwiczeń.
3. W przypadku, gdy stan psychofizyczny studenta nie zapewnia bezpiecznego wykonywania ćwiczenia, student ma obowiązek powiadomić o tym prowadzącego zajęcia.
4. Przed przystąpieniem do wykonywania ćwiczeń studenci zostają poinformowani przez prowadzącego ćwiczenia o umiejscowieniu wyłącznika głównego zasilania elektrycznego laboratorium oraz innych wyłączników umożliwiających ewentualne wyłączenie napięcia podawanego na stanowiska badawcze.

5. Przed przystąpieniem do ćwiczenia studenci zapoznają się z aparaturą i urządzeniami laboratoryjnymi.

6. Stwierdzone uszkodzenia wyposażenia stanowiska badawczego studenci zobowiązani są zgłosić prowadzącemu ćwiczenia.
7. Używanie przyrządów powinno być zgodne z instrukcją ich obsługi i/lub uwagami prowadzącego ćwiczenia.
8. Pomiary należy wykonywać zgodnie z instrukcją ćwiczeń i/lub według zaleceń prowadzącego.
9. Przed przystąpieniem do realizacji ćwiczenia student ma obowiązek zapoznać się z budową i sposobem bezpiecznej obsługi stanowiska pomiarowego.

10. Nie należy dotykać bez istotnej potrzeby części uziemionych (kadłuby silników, urządzenia wodociągowe, centralnego ogrzewania, obudowy urządzeń) oraz nie wolno opierać się o nie przy wykonywaniu ćwiczenia.

11. Szczególną uwagę należy zwrócić na działanie oraz obsługę urządzeń elektrycznych zasilanych napięciem sieciowym (grzałki, autotransformatory, pompy, dmuchawy, itp.)
12. Odpowiedzialnym za bezpieczeństwo pracy w laboratorium oraz stan techniczny stanowisk badawczych jest osoba prowadząca zajęcia; nie zwalnia to jednak studentów od ich własnej oceny istniejących zagrożeń.

BHP na hali obrabiarek

Z uwagi na maszynowy charakter laboratorium (przebywanie w strefie pracujących obrabiarek i urządzeń technologicznych) studenci powinni mieć **bezpieczny ubiór**, tj. bez odstających i luźnych elementów odzieży, (np. apaszek, krawatów itp.) oraz bezpieczne obuwie na *płaskiej podszwie zabezpieczającej przed poślizgnięciem lub upadkiem.*

W trakcie odbywania laboratorium **studentom zabrania się:**

- samowolnego uruchamiania lub obsługi obrabiarek i urządzeń technologicznych,
- przebywania w strefie zagrożenia pracujących obrabiarek i urządzeń technologicznych, obejmującej zwłaszcza strefę płaszczyzny wirowania narzędzi lub przedmiotów obrabianych bądź przesuwających się suportów i stołów roboczych obrabiarki,
- samowolnego oddalania się od przydzielonych stanowisk laboratoryjnych

